

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), člana 3. stav (2) Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/18) i člana 3. Odluke o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/19), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 27. sjednici, održanoj dana 31.10.2019. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Donosi se Akcioni plan aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju i čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Stavljaju se van snage zaključci Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine i broj: 02-06-15930/18 od 19.10.2018. godine o donošenju Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/19

Datum, 31.10.2019. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO

1x Ministarstvo finansija,

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,

1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica, putem Ministarstva finansija,

1x Ustavni sud Bosne i Hercegovine, putem Ministarstva finansija,

1x a/a.

AKCIONI PLAN

**aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera
naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i
drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* i vremenski
okvir za njihovu realizaciju**

I UVOD

Zeničko-dobojskom kantonu je dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-115/18 od 16.02.2018. godine, a po pitanju izvršenja Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*.

Iz navedenog akta Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, proizilazi da je na osnovu Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, za Zeničko-dobojski kanton nastala obaveza da obezbjedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada presuda postane konačna, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu, kao i svaki porez koji može biti zaračunat, na ime nematerijalne štete i 500 eura g. Kuniću, kao i svaki porez koji mu može biti zaračunat, na ime troškova i izdataka, pretvorene u domaću valutu po kursu na dan izmirenja.

U navedenom dopisu je navedeno da je predmetna presuda postala konačna dana 14.02.2018. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetnu presudu u odnosu na aplikante, odnosno sve mjere naložene predmetnom presudom u odnosu na aplikante moraju biti izvršene najkasnije do 14.05.2018. godine.

Također, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na osnovu ove presude ima obavezu i da, pod nadzorom Komiteta ministara Savjeta Evrope, takve mjere preduzme i u odnosu na ostale osobe koje su u istom položaju kao i aplikanti.

S tim u vezi, obaveza je bila da se najkasnije do 14.08.2018. godine Komitetu ministara Savjeta Evrope podnese Akcioni plan o izvršenju Presude, u kome se moraju navesti ne samo provedbene individualne mjere, već i aktivnosti/mjere i rokovi za preduzimanje generalnih mjera naloženih istom.

U aktu Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-199/18 od 19.03.2018. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini, te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Također, u navedenom aktu je navedeno, da je u konkretnom slučaju Vlada Zeničko-dobojskog kantona, kao nivo vlasti odgovoran za povrede prava aplikanata utvrđenih presudom Suda u slučaju *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, dužna izvršiti ovu presudu u roku koji je postavio Sud.

Isto tako, naglašeno je da ovaj rok ističe 14.05.2018. godine, a da je neizvršenje odluke Evropskog suda za ljudska prava krivično djelo propisano članom 239. Krivičnog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 10/15).

Stoga je potrebno da Vlada Zeničko-dobojskog kantona što je prije moguće definiše i usvoji Akcioni plan u kome će navesti aktivnosti potrebne za izvršenje generalnih mjera naloženih predmetnom presudom, i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona na svojoj 141. sjednici održanoj 18.04.2018. godine, donijela je Odluku broj: 02-06-6727/18 od 18.04.2018. godine o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*.

Članom 2. navedene Odluke Vlade Kantona, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, zbog povrede prava aplikantima, a sa ciljem provedbe individualnih mjera, hitno izvrši plaćanje obaveza prema aplikantima po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i*

15 ostalih, a najkasnije do 14.05.2018. godine.

S tim u vezi, dana 27.04.2018. godine, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je na račune advokata – punomoćnika, izvršilo plaćanju svih finansijskih obaveza prema aplikantima s ciljem provedbe individualnih mjera po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i o istom obavjestilo Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, dana 27.04.2018. godine.

Također, članom 3. gore navedene Odluke Vlade Kantona, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona da svojim rješenjem formira Radni tim za izradu Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju, a vezano za obaveze Zeničko-dobojskog kantona prema drugim tražiocima izvršenja, koji nisu aplikanti iz člana 2. ove odluke, te je kao rok za donošenje Akcionog plana utvrđen 14.08.2018. godine.

Radni tim za izradu Prijedloga Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Radnog tima), imenovan je Rješenjem ministra Ministarstva finansija Zeničko - dobojskog kantona, broj: 07-14-17006-3/18 od 27.04.2018. godine.

Radni tim je u zadatom roku pripremio Prijedlog Akcionog plana.

Nakon toga, Ministarstvo finansija je pripremio prijedlog Zaključka o donošenju Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je svojim Zaključkom broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine, **donijela Akcioni plan** aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju, broj: 02-14-12725/18 od 13.08.2018. godine.

U navedenom Akcionom planu, u tački „VIII VREMENSKI OKVIR ZA REALIZACIJU GENERALNIH MJERA“, utvrđeno je sljedeće:

„Vlada Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa politikama Kantona određuje se o mogućem vremenskom okviru za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih, koji će Kanton moći realizovati u narednom periodu, uvažavajući s jedne strane prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, a s druge strane, istovremeno ne dovodeći u pitanje ostale ustavne i zakonske obaveze Kantona, u skladu sa mjerom broj 1. navedenoj u dijelu VII ovog Akcionog plana - Prijedlozi generalnih mjera za izvršavanje pravosnažnih i izvršnih sudskih presuda, na način da se izvršenje rješenja o izvršenju vrši u skladu sa članom 138., stav (6) i članom 167. Zakona o izvršnom postupku (“Službene novine F BiH”, broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, u iznosu od najmanje 0,6% ukupno planiranih prihoda u budžetu za naredne fiskalne godine, do konačnog izmirenja svih obaveza Kantona po osnovu izvršnih sudskih presuda”.

Navedeni Akcioni plan je dostavljen Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo.

Nakon toga, Vladi Zeničko-dobojskog kantona je dostavljen akt Ureda

zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-617/18 od 26.09.2018. godine.

U pomenutom aktu je između ostalog navedeno:

„...urgiramo da Vlada Zeničko-dobojskog kantona hitno pristupi dopuni postojećeg Akcionog plana i utvrdi rokove za realizaciju istog, odnosno plan isplate za izmirenje duga po evidentiranim presudama...“.

Nakon toga, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je svojim Zaključkom broj: 02-06-15930/18 od 19.10.2018. godine, donijela i Dopune Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine.

Kroz Dopune Akcionog plana aktivnosti, Vlada Zeničko-dobojskog kantona se odlučila za vremenski okvir za izvršenje generalnih mjera iz Presude, koji bi iznosio 69 godina, na način da se za isplatu sudskih presuda planira 0,6% Budžeta ZDK-a godišnje, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku.

Međutim, nakon toga, Vladi Zeničko-dobojskog kantona je dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-766/18 od 13.12.2018. godine - Prevod odluke Komiteta ministara Savjeta Evrope o izvršenju presuda iz grupe predmeta Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12.

U pomenutom aktu je između ostalog navedeno da i dopunjeni Akcioni plan Vlade Zeničko-dobojskog kantona nije prihvatljiv za Komitet ministara Savjeta Evrope zbog preduog vremenskog roka za izvršenje izvršnih sudskih presuda.

Također, u navedenom dopisu navedeno je da je Komitet ministara Savjeta Evrope pozvao vlast Bosne i Hercegovine da osiguraju da se u budžete kantona dodijeli dovoljan iznos sredstava u svrhu izvršenja presuda kako bi se omogućilo adekvatno funkcionisanje planova isplata koje kantoni moraju uvesti, te snažno pozvao vlasti da održe napore kako bi pružili adekvatnu i dovoljnu naknadu za sve aplikante čija aplikacija se nalazi pred Evropskim sudom, a u cilju smanjenja svakog nepotrebnog opterećenja.

Prema tome, Evropski sud za ljudska prava nije prihvatio dopunjeni Akcioni plan Vlade Zeničko-dobojskog kantona i vremenski okvir za izvršenje generalnih mjera iz Presude, koji bi iznosio 69 godina, već je nastavio da donosi odluke po podnesenim aplikacijama na identičan način kao u slučaju Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, iz razloga neizvršavanja pravosnažnih i izvršnih presuda domaćih sudova donesenih u korist aplikanta, utvđujući da je zbog toga došlo do povrede člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola uz Konvenciju.

II UKUPAN BROJ TRAŽILACA IZVRŠENJA

Ukupan broj rješenja o izvršenju protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika zaprimljenih kod ASA BANKE dd Sarajevo sa stanjem na dan 06.05.2019. godine je 3201.

Prilog 1: Spisak rješenja o izvršenju po godinama na teret Zeničko-dobojskog kantona zaprimljenih kod ASA BANKE dd Sarajevo sa stanjem na dan 06.05.2019. godine.

III UKUPAN IZNOS OBAVEZA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Ukupan iznos obaveza Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika prema gore navedenim rješenjima o izvršenju sa stanjem na dan 06.05.2019. godine iznosi 155.536.412,09 KM.

Navedeni iznos sadrži: glavnica, troškove parničnog i izvršnog postupka.

Procijenjeni iznos ukupnih obaveza Zeničko-dobojskog kantona sa kamatama, za koje je poslovna banka izvršila za period počev od 2007. godine, zaključno sa 19.07.2019. godine, informativnom obračunu zakonskih zatezних kamata po godinama prijema rješenja o izvršenju u Banku, iznose 293.738.974,06 KM.

Napominjemo, da precizan iznos kamata obračunava poslovna Banka na dan isplate tako da se iste u ovome trenutku ne mogu precizno procijeniti.

IV USTAVNE I ZAKONSKE NADLEŽNOSTI ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Članom 18., 19. i 50. Ustava Zeničko-dobojskog kantona utvrđene su slijedeće nadležnosti i obaveze Zeničko-dobojskog kantona:

„Član 18.

Kanton je nadležan, ako ovim Ustavom nije drugačije određeno, za:

- a) donošenje odluka, u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i društvenog razvoja;
- b) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme s oznakama Kantona;
- c) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranju obrazovanja;
- d) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- e) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- f) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;
- g) donošenje propisa o korišćenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;
- h) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti;
- i) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- j) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- k) provođenje socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite;
- l) stvaranje i primjena politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa;
- lj) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima;
- m) donošenje propisa o lokalnoj samoupravi, uz odgovarajuć u konsultaciju sa općinskim vlastima.

Član 19.

U skladu sa Ustavom Federacije, Federacija i Kanton nadležni su za:

- a) jamčenje i ostvarivanje ljudskih prava,
- b) zdravstvo,
- c) politiku zaštite čovjekove okoline,
- d) komunikacijsku i transportnu infrastrukturu,
- e) socijalnu politiku,
- f) primjenu zakona i drugih propisa o državljanstvu,
- g) imigraciju i azil,
- h) turizam,
- i) korišćenje prirodnih bogatstva.

Član 50.

Vlada Kantona nadležna je za:

- a) provođenje kantonalne politike i predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa,
- b) izvršavanje odluka sudova i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti,
- c) pripremu prijedloga budžeta,
- d) osiguranje suradnje Vlade Kantona i ombudsmena,
- f) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine,
- h) vršenje drugih nadležnosti utvrđenih ovim Ustavom.“

Prilog 2.: Ustav Zeničko-dobojskog kantona sa svim amandmanima

V VISINA I STRUKTURA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 3/19), iznosi ukupno 356.040.000 KM.

Izvršavajući ustavne i zakonske obaveze u ukupnom Budžetu Zeničko-dobojskog kantona, učestvuju slijedeći troškovi, i to:

1.	Plaće i naknade zaposlenih	54,63%
2.	Namjenska sredstva	11,74%
3.	Izdaci iz vlastitih prihoda budžetskih korisnika	1,73%
4.	Primljeni namjenski tekući transferi i donacije	1,12%
5.	Otplate kredita	5,97%
6.	Izdvajanje za socijalnu politiku i izbjeglice	7,03%
7.	Transferi Ministarstva zdravstva	0,46%
8.	Transferi Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	2,32%
9.	Transferi Ministarstva za boračka pitanja	2,75%
10	Ostali troškovi za sve budžetske korisnike (materijalni troškovi, kapitalna ulaganja i ostali transferi)	12,25%

Prilog 3.: Tabela - Učešće pojedinih troškova u ukupnom iznosu Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu.

Iz navedenih podataka proizilazi da se 87,75% Budžeta Kantona odnosi na zakonske obaveze po osnovu prava utvrđenih federalnim i kantonalnim propisima, koji se moraju izvršavati.

Također, najveći dio troškova predstavljaju izdaci za plaće i naknade zaposlenih, te boračka i socijalna davanja.

Obaveze po osnovu otplate kredita su prioritarna obaveza, a namjenska sredstva, namjenski tekući transferi viših nivoa vlasti i donacije se mogu trošiti samo za namjene utvđene drugim zakonima.

Eventualno prioritarno izmirenje svih nagomilanih obaveza po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, a u iznosu većem od propisanog članom 138., stav (6) Zakona o

izvršnom postupku, dovelo bi u pitanje redovno izmirivanje ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a možda i do bankrota Kantona.

Dakle, radi se o objektivnim okolnostima, gdje Zeničko-dobojski kanton prilikom planiranja sredstava za ovu namjenu mora voditi računa i o realnom stanju priliva javnih prihoda u Budžet Kantona i o ispunjenju drugih ustavnih i zakonskih obavezama.

VI DOSADAŠNJE IZMIRENJE OBAVEZA KANTONA PO OSNOVU IZVRŠNIH SUDSKIH PRESUDA

Postupak izvršenja izvršnih sudskih presuda u Federaciji BiH, provodi se u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj: 46/16), kojim je u članu 138., stav (6), navedeno:

"Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu najmanje 0,3% ukupno planiranih prihoda u budžetu.",

Na osnovu navedenog Zakona sa pozicije Budžeta "Izvršenje sudskih presuda", u 2017. godini iz Budžeta Kantona isplaćen iznos od 798.721,00 KM, u 2018. godini iznos od 914.000,00 KM i u 2019. godini iznos od 1.603.400,00 KM.

Time je u 2017., 2018. i 2019. godini planiran znatno veći iznos sredstva za navedenu namjenu, u odnosu na na Budžet Kantona za 2016. godinu kada je za navedenu namjenu planiran iznos od 420.000,00 KM.

Napominjemo, da je Vlada Kantona donijela Odluku o mjerilima za zaključivanje vansudskih nagodbi na teret budžeta Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/13 i broj 02-14-12578/15 od 04.06.2015. godine), tako da je u 2016. godini po osnovu vansudskih nagodbi, nakon provedenog javnog poziva i zaključenih sporazuma o vansudskim nagodbama povjeriocima, isplaćen ukupan iznos od 419.092,00 KM.

Do današnjeg dana na ime izmirenja izvršnih sudskih presuda je za protekli period isplaćeno ukupno 7.398.843,00KM.

Od tog iznosa se na isplate po osnovu 38 zaključenih sporazuma o vansudskoj sudskih nagodbi po raspisanom javnom pozivu iznos od 419.092,00 KM.

Kako i pored svih poduzetih mjera u pravcu izvršenja pravosnažnih presuda na način da se stvori „pravična ravnoteža" između javnog interesa šire zajednice i poštivanja individualnih osnovnih ljudskih prava, Zeničko-dobojski kanton nije bio u mogućnosti redovno izvršavati pravosnažne presude, jer bi u suprotnom bila ugrožena makroekonomska i fiskalna održivost, a istovremeno izvršenje velikog broja pravosnažnih presuda dovelo bi u pitanje normalno funkcioniranje Kantona.

VII RANIJE REALIZOVANA PRESUDA SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U PREDMETU *KUNIĆ I DRUGI PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE*.

Zeničko-dobojskom kantonu je početkom 2018. godine bio dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-115/18 od 16.02.2018. godine, a po pitanju izvršenja Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*.

Na osnovu Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, za Zeničko-dobojski kanton je nastala

obaveza da obezbjedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada presuda postane konačna, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu, kao i svaki porez koji može biti zaračunat, na ime nematerijalne štete i 500 eura g. Kuniću, kao i svaki porez koji mu može biti zaračunat, na ime troškova i izdataka, pretvorene u domaću valutu po kursu na dan izmirenja.

Ministarstvo finansija se svojim aktima, broj: 07-14-17006-1-2/17 od 26.02.2018. godine i broj: 07-14-17006-2/17 od 08.03.2018. godine, obratilo Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo i Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica, za mišljenje o načinu postupanja po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*.

Naime, postupak izvršenja izvršnih sudskih presuda, propisan je odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), a članom 167. navedenog Zakona je utvrđen redosljed naplate izvršnih odluka, na način da banka vrši naplatu redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju na osnovu svoje posebne evidencije redosljeda rješenja o izvršenju po danu i vremenu dostave rješenja.

Spisak tražilaca izvršenja koji imaju izvršne naslove na teret Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju).

Imajući u vidu navedeno, od pomenutih organa je traženo mišljenje o tome da li plaćanje obaveza aplikantima u skladu sa navedenom Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, ima prioritet u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima u skladu redosljedom utvrđenim članom 167. Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), zatim, da li je Zeničko-dobojski kanton obavezan na prioritetnu realizaciju navedene Presude Evropskog suda za ljudska prava, u odnosu na ostale izvršne presude sudova u BiH i mimo Spiska povjerilaca koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo, odnosno da li navedena Presuda Evropskog suda za ljudska prava ima primat u primjeni iznad domaćeg zakonodavstva, u konkretnom slučaju primat nad primjenom Zakona o izvršnom postupku, te da li će Zeničko-dobojski kanton prioritetnim izvršenjem navedene Presude prekršiti odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijediti prava drugih tražioca izvršenja, koji se na Spisku povjerilaca Kantona koji se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata.

U Odgovoru Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-199/18 od 19.03.2018. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Također, u navedenom aktu je navedeno, da je u konkretnom slučaju Vlada Zeničko-dobojskog kantona, kao nivo vlasti odgovorna za povrede prava aplikanata utvrđenih presudom Suda u slučaju *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, i dužna izvršiti ovu presudu u roku koji je postavio Sud.

Isto tako, naglašeno je da ovaj rok ističe 14.05.2018. godine, a da je neizvršenje odluke Evropskog suda za ljudska prava krivično djelo propisano članom 239. Krivičnog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 10/15).

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju broj: R-202/17 od

21.03.2018. godine, također ukazalo da je u članu II tačka 2. Ustava BiH, poglavlje Ljudska prava i osnovne slobode, propisano: „Prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima“, čime je Ustav Bosne i Hercegovine proglasio Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda izravno primjenjivom u Bosni i Hercegovini i dao joj prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Također, Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju navelo: „proizilazi da postupanje po presudama Evropskog suda za ljudska prava nije predmet regulisanja Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH”.

Imajući u vidu navedena mišljenja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj 141. sjednici održanoj 18.04.2018. godine, donijela je Odluku o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/18).

Članom 2. navedene Odluke, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, da zbog povrede prava aplikantima, a sa ciljem provedbe individualnih mjera, hitno izvrši plaćanje obaveza prema aplikantima po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, a najkasnije do 14.05.2018. godine.

S tim u vezi, dana 27.04.2018. godine, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je na račune advokata – punomoćnika, izvršilo plaćanju finansijskih obaveza prema aplikantima s ciljem provedbe individualnih mjera po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* i o istom obavjestilo Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, dana 27.04.2018. godine.

VIII PRESUDE EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U PREDMETU *Šain Stjepan i 53 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr, Elčić Maida i 5 drugih protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., Dujak Vinko i 52 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i Hrnjić i 57 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.*

Zeničko-dobojskom kantonu su uz akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine, dostavljene na izvršenja presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Šain Stjepan i 53 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr i Elčić Maida i 5 drugih protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr.*, te uz akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara, broj: 11-Ai-3/19-67/19 od 13.02.2019. godine, dostavljene na izvršenja i presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i Hrnjić i 57 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.*

Iz navedenih akata Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, proizilazi da je na osnovu navedenih presuda Evropskog suda za ljudska prava, za Zeničko-dobojski kanton nastala obaveza da obezbjedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada su presude postale konačne, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu na ime nematerijalne štete i 350 eura po aplikaciji na ime troškova i izdataka, plus svaki porez koji može biti zaračunat na navedene iznose.

U navedenim dopisima je navedeno da su presude u predmetima *Šain Stjepan i 53 druga protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr, Elčić Maida i 5 drugih protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr.*, postale konačne 17.01.2019. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetne presude u

odnosu na aplikante, odnosno da svi navedeni iznosi naloženi predmetnim presudama u odnosu na aplikante moraju biti isplaćeni najkasnije do 17.04.2019. godine.

Također, navedeno je da su presude u predmetima *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr., postale konačne 07.02.2019. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetne presude u odnosu na aplikante, odnosno da svi navedeni iznosi naloženi predmetnim presudama u odnosu na aplikante moraju biti isplaćeni najkasnije do 07.05.2019. godine.

U aktima Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava je navedeno: „u slučaju kašnjenja za Vladu Zeničko-dobojskog kantona nastaje obaveza da na gore navedene iznose plati običnu kamatu po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.“

Ministarstvo finansija se svojim aktima, broj: 07-06-1326-2/19 od 05.03.2019. godine i broj: 07-06-1326-2-2/19 od 25.03.2019. godine, obratilo Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo za mišljenje o načinu postupanja po Presudama Evropskog suda za ljudska prava, koje su dostavljene uz akte broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine i broj: 11-Ai-3/19-67/19 od 13.02.2019. godine, Zeničko-dobojskom kantonu na izvršenja, i to: presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Šain Stjepan i 53 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr i *Elčić Maida i 5 drugih* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

U navedenim aktima je traženo hitno mišljenje o tome da li plaćanje obaveza aplikantima u skladu sa navedenim presudama Evropskog suda za ljudska prava, ima prioritet u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima u skladu sa redoslijedom utvrđenim članom 167. Zakona o izvršnom postupku, s obzirom da bi se time narušio uspostavljeni sistem redosljeda naplate utvrđen u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo, te da li će Zeničko-dobojski kanton prioriternim izvršenjem navedenih presuda prekršiti odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijediti prava drugih tražioca izvršenja, koji se na Spisku povjerilaca Kantona koji se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nekoliko godina od pojedinih apelanata!

U Odgovoru Ureda zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/19-163/19 od 20.03.2019. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Također, u navedenom aktu je navedeno, da izvršenje presuda Suda predstavlja međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine, te da neizvršavanje presuda u roku, dovodi ne samo do obaveze plaćanja kamata na dosuđena potraživanja (po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke, uvećane za tri postotna boda), nego i do narušavanja međunarodnog ugleda Bosne i Hercegovine, kao člana Savjeta Evrope, zbog neizvršavanja međunarodnih obaveza.

Međutim, s druge strane, plaćanjem obaveza aplikantima u skladu sa presudama Evropskog suda za ljudska prava, prioriterno, u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava još nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima, narušava se uspostavljeni sistem redosljeda naplate utvrđen članom 167. Zakona o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca Kantona koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo. Iz navedenog razloga imamo sve veći

broj tražilaca izvršenja i advokata - punomoćnika, koji se obraćaju i žale se da će prioritetnom realizacijom presuda Evropskog suda za ljudska prava, biti prekršene odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijeđena njihova prava, jer se na Spisku povjerilaca Kantona (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nakoliko godina od pojedinih apelanata. Pojedini tražioci izvršenja čak prijete krivičnim prijavama, iz razloga što smatraju da su povrijeđena njihova prava, jer se prije njih isplaćuju apelanti koji se na Spisku povjerilaca Kantona nalaze iza njih.

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju broj: M-17/19 od 09.04.2019. godine, također ukazalo da je u članu II tačka 2. Ustava BiH, poglavlje Ljudska prava i osnovne slobode, propisano da: „Prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima“, čime je Ustav Bosne i Hercegovine proglasio Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda izravno primjenjivom u Bosni i Hercegovini i dao joj prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Također, Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju navelo da „proizilazi da postupanje po presudama Evropskog suda za ljudska prava nije predmet regulisanja Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH“.

Vlade Zeničko-dobojskog kantona je dana 10.04.2019. godine donijela Zaključak broj: 02-06-6231/19 od 10.04.2019. godine o prihvatanju Informacije Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, broj: 07-06-1326-2/19 od 03.04.2019. godine o Presudi Ustavnog suda BiH donesenoj u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine i o dosad dostavljenim presudama Evropskog suda za ljudska prava kojima su utvrđene povrede prava aplikantata iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola uz Konvenciju iz razloga neizvršavanja izvršnih presuda domaćih sudova donesenih u korist aplikantata, a na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

S tim u vezi, po pitanju izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj 2. sjednici održanoj 16.04.2019. godine, donijela Odluku broj: 02-14-6458/19 od 16.04.2019. godine o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih.

Članom 2. navedene Odluke Vlade Kantona, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, da u ime Zeničko-dobojskog kantona, sa ciljem izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava iz člana 1. ove odluke, u dijelu koji se tiče obaveza prema aplikantima po Presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, da najkasnije do 17.04.2019. godine izvrši plaćanje na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji nastalih u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava, plus svaki porez koji može biti zaračunat na dosuđenu nematerijalnu štetu, a na osnovu validne dokumentacije dostavljene putem Kantonalnog pravobranilaštva Zenica.

S tim u vezi, dana 17.04.2019. godine, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je na račune advokata – punomoćnika aplikantata (Advokatsko društvo Adil Lozo i drugi d.o.o. Travnik), izvršilo plaćanje finansijskih obaveza prema aplikantima u dijelu koji se tiče obaveza prema aplikantima na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji po Presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih.

Također, po pitanju izvršenja Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr., Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj sjednici održanoj 07.05.2019. godine, donijela Odluku o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

Članom 2. navedene Odluke Vlade Kantona, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, da u ime Zeničko-dobojskog kantona, sa ciljem izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava iz člana 1. ove odluke, u dijelu koji se tiče obaveza prema aplikantima po Presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr., najkasnije do 07.05.2019. godine izvrši plaćanje na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji nastalih u postupku pred Evropskim sudom za ljudska prava, plus svaki porez koji može biti zaračunat na dosuđenu nematerijalnu štetu.

S tim u vezi, dana 07.05.2019. godine, u ostavljenom roku, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je na račune advokata – punomoćnika aplikanata (Advokatsko društvo Adil Lozo i drugi d.o.o. Travnik, Advokatsko društvo Petrušić&Co Zenica i Advokat Edin Hrnjić Žepče), izvršilo plaćanje finansijskih obaveza prema aplikantima u dijelu koji se tiče obaveza prema aplikantima na ime dosuđene nematerijalne štete po aplikantu i na ime troškova i izdataka po aplikaciji po Presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

IX PRESUDA USTAVNOG SUDA BIH

U međuvremenu, donesena je i Presuda Ustavnog suda BiH, u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine, po apelacijama velikog broja tražilaca izvršenja zbog neprovođenja rješenja o izvršenju protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika.

Dispozitivom navedene Presude Ustavnog suda BiH: „utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zbog neprovođenja Rješenja.

Ova odluka dostavlja se Vladi Zeničko-dobojskog kantona kako bi izvršila svoje ustavne obaveze i osigurala poštovanje ljudskih prava tako što će u skladu s ranijim nalozima preduzeti adekvatne mjere s ciljem da apelanti/povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava Zeničko-dobojskog kantona naplate svoja potraživanja u razumnom roku.

Na osnovu člana 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Vladi Zeničko-dobojskog kantona da, u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke, obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.“

U Obrazloženju navedene Presude Ustavnog suda BiH, u dijelu VIII. Zaključak, tačke 249. – 252., navedeno je slijedeće:

249. „Ustavni sud zaključuje da je **apelantima povrijeđeno pravo** na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, te pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana

1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

250. Ustavni sud zaključuje da su i u konkretnim slučajevima nepreduzimanjem neophodnih mjera tokom dužeg vremenskog perioda u cilju izvršenja pravosnažnih presuda, nadležne vlasti lišile ustavno pravo na pravično suđenje svakog korisnog efekta i onemogućile apelante da dobiju novac na koji imaju pravo prema pravosnažnim sudskim presudama. Spomenuto nepreduzimanje mjera je dovelo i do neproporcionalnog uplitanja u njihovo mirno uživanje ustavnog prava na imovinu.

251. Ustavni sud naglašava da nije cilj ove odluke da se apelanti dovode u privilegovan položaj u odnosu na ostale imaoce pravosnažnih sudskih odluka na teret budžeta, koji se nalaze u istoj pravnoj situaciji, a nisu se obraćali Ustavnom sudu, jer bi to bilo suprotno cilju zaštite ljudskih prava provođenjem generalne politike preventivnih mjera i uspostave generalnih mehanizama, kojim se otklanja utvrđeno kršenje ljudskih prava i osnovnih sloboda, te bi vodilo dodatnom kršenju ljudskih prava remećenjem plana i sistema realizacije utvrđenih potraživanja u skladu s planom.

252. Ustavni sud zaključuje da je neophodno da nadležne vlasti Zeničko-dobojskog Kantona u cjelosti preuzmu svoju ulogu i **uspostave adekvatan mehanizam koji omogućava svim imaicima sudskih odluka na teret budžeta Zeničko-dobojskog Kantona naplatu dosuđenih potraživanja** jer bi bilo nesvršishodno da Ustavni sud nastavi odlučivati u novim pojedinim predmetima ove vrste i da nastavi nalagati nadležnim organima Zeničko-dobojskog Kantona žurno postupanje u tim predmetima jer bi to stvaralo njihovu obavezu da postupaju mimo planova rješavanja predmeta, generisalo nove postupke pred Ustavnim sudom, te općenito ne bi vodilo ka efektivnoj zaštiti ljudskih prava, odnosno otklanjanju posljedica njihovog kršenja.“

X ZAKLJUČCI REGIONALNE ADVOKATSKE KOMORE ZENICA

Skupština Regionalna advokatska komora Zenica je Vladi Zeničko-dobojskog kantona, u vezi isplata po presudama Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu dostavila svoj Zaključak broj: 355/19 od 12.04.2019. godine.

U pomenutom Zaključku je između ostalog navedeno da „glavnicu, kamate, te troškove parničnog i izvršnog postupka treba isplatiti u skladu sa sudskim rješenjima o izvršenju koja su dostavljena banci na provođenje i to na račune punomoćnika tražitelja izvršenja označenih u rješenju o izvršenju i u skladu sa redosljedom potraživanja kod banke, da će svaki drugi način isplate dovesti do kršenja člana 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH, odnosno prava prioriteta naplate tražitelja izvršenja po osnovu već utvrđenog redosljeda koji je nadležna banka sačinila u skladu sa članom 167. Zakona o izvršnom postupku, te da drugačiji način isplate predstavlja krivično djelo „Neizvršenje sudske odluke“

iz čl. 351. KZ FBiH.

Zeničko-dobojskom kantonu je dostavljen i Zaključak broj: 517/19 od 13.06.2019. godine Upravnog odbora Regionalne advokatska komora Zenica, u kojem je između ostalog navedeno:

„U cjelosti ostajemo kod Zaključka sa Skupštine RAK br. 355/19 od 12.04.2019. godine“.

Također, dostavljena je i Obavijest broj: 532/19 od 20.06.2019. godine Regionalne advokatske komore Zenica, u kojoj je navedeno da je (član Advokatskog društva Adil Lozo i drugi d.o.o. Travnik), Alić Muhidin brisan iz imenika advokata Regionalne advokatske komore Zenica, a samim tim i iz Imenika Advokatske komore Federacije BiH sa danom 12.03.2019. godine.

Imajući u vidu stav Skupštine Regionalne advokatske komore Zenica, smatramo neophodnim da aplikanti sve nejasnoće u pogledu ove problematike prije svega pokušaju prethodno riješe sa svojim advokatima - punomoćnicima u okviru Advokatske komore.

XI SASTANAK SA DELEGACIJOM VIJEĆA EVROPE, ODNOSNO PRAVNIM EKSPERTIMA U SEKRETARIJATU VIJEĆA EVROPE U STRASBURU

Dana 26.04.2019. godine u Sarajevu je održan sastanak predstavnika Vlade Zeničko-dobojskog kantona sa delegacijom Vijeća Evrope, odnosno pravnim ekspertima u Sekretarijatu Vijeća Evrope iz Strasbourga, u procesu nadzora nad izvršenjem obaveza po presudama Spahić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 20514/15 i Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 68955/12, koji je održan 26.04.2019. godine.

Stav Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, iznesen na sastanku je bio da presude Evropskog suda za ljudska prava imaju prioritet u odnosu na redosljed isplata potraživanja kod nadležne banke po rješenjima o izvršenju podnesenim protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika, utvrđen članom 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH.

XII PRIJEDLOZI GENERALNIH MJERA ZA IZVRŠENJE PRAVOSNAŽNIH I IZVRŠNIH SUDSKIH PRESUDA

U cilju da povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava Zeničko-dobojskog kantona naplate svoja potraživanja u razumnom roku, Evropski sud je u predmetnoj presudi *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* utvrdio „da je tužena strana pored obaveze da izvrši mjere naložene predmetnom presudom u odnosu na aplikante u predmetnom slučaju dužna, pod nadzorom Komiteta ministara Savjeta Evrope, takve mjere preduzeti i u odnosu na ostale osobe koje su istom položaju kao i aplikanti i to na način kako je to naložio Ustavni sud BiH u svojoj odluci od 12. oktobra 2011. godine“.

S tim u vezi Zeničko-dobojski kanton je utvrdio tačan broj neizvršenih presuda i ukupan zbir i listu svih potraživanja, na osnovu čega je moguće procijeniti kada će povjerioci biti isplaćeni. Centralna i transparentna evidencija potraživanja svih povjerilaca, koja je sačinjena hronološkim redoslijedom prema datumu njihovog izvršnog naslova, vodi se kod ASA banka dd Sarajevo, koja na osnovu tačno broj neizvršenih presuda i ukupnog zbira i liste svih potraživanja vrši isplate.

Zeničko-dobojski kanton mora voditi računa i o redovnom izmirenju svojih ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, odnosno o tome da donošenje navedenog Akcionog plana bude u skladu sa finansijskim mogućnostima Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, da se ne dovede u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i

nadležnosti Kantona i da se ne zaustavi svaki privredni i socijalni razvoj Zeničko-dobojskog kantona u godinama provođenja Akcionog plana.

U slučaju obezbijedenja sredstava putem određenih ušteda, odnosno smanjenja drugih obaveza u Budžetu po osnovu trasfera nadležnih ministarstava i drugih kantonalnih organa, čija visina nije zakonom utvrđena, sačinjen je Akcionog plana na vremenski okvir od 22 godine, koji je realniji za izvršenje za Budžet Zeničko-dobojskog kantona i za izvršenje Presuda koje donosi Evropski sud za ljudska prava i Ustavni sud BiH,

S tim u vezi, uzimajući u obzir prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, kao i iznos i strukturu izdataka iz Budžeta i njegovu održivost u budućem periodu, prvenstveno ne ugrožavajući redovnu isplatu plaća i naknada budžetskim korisnicima – apellantima i ostalim tužiteljima protiv Kantona, kao i malom broju zaposlenika Kantona koji nisu tužili Kanton, po navedenom osnovu, te isplatu obaveza po osnovu prava iz oblasti socijalne zaštite i boračkih pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog je utvrdila slijedeće mjere za realizaciju izvršnih sudskih presuda:

1. Prinudno izvršenje rješenja o izvršenju u skladu sa članom 138., stav (6) i članom 167. Zakona o izvršnom postupku (“Službene novine F BiH”, broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku.

Naime, članom 138., stav (6) Zakona o izvršnom postupku, je propisano:

“Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu najmanje 0,3% ukupno planiranih prihoda u budžetu.”.

Članom 167. Zakona o izvršnom postupku, utvrđen redosljed naplate izvršnih odluka, na način da banka vrši naplatu redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju na osnovu svoje posebne evidencije redosljeda rješenja o izvršenju po danu i vremenu dostave rješenja.

Članom 54. stav 1. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14-isp., 13/14, 8/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19), propisano je da „isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.“

Zakon o budžetima u FBiH je “lex specialis” u odnosu na sve druge zakone, a što proističe iz člana 105. Zakona o budžetima u FBiH, gdje je propisano da „u slučajevima da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivat će se ovaj zakon.“

2. Vansudske nagodbe ponuđene svim tražiocima izvršenja pod jednakim uvjetima u skladu sa Odlukom o mjerilima za zaključivanje vansudskih nagodbi na teret budžeta Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/13 i 4/15), ili izmjenjenom navedenom Odlukom, u saradnji i socijalnom dijalogom sa Sindikatom, a u smislu eventualnih odricanja tražilaca izvršenja od kamata, troškova postupka, dijela glavnice ili isplate glavnice duga u ratama, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, te da se za te namjene planiraju sredstva u Budžetu Kantona.

3. Izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH

Naime, većina obaveza Kantona nastala po osnovu tužbi radnika zbog nepoštivanja prava iz kolektivnih ugovora zaključenih na nivou Federacije BiH.

Također, pored problema primjene kolektivnih ugovora (zaključenih za područje FBiH), Federacija BiH je bez dovoljnih (a često i bez bilo kakvih) konsultacija sa kantonima donijela i niz drugih propisa kojima su nametnute dodatne nadležnosti i finansijske obaveze kantonima, a nametanje navedenih obaveza nije bilo praćeno izmjenom (tj. povećanjem) visine učešća kantona u raspodjeli prihoda, čime su kantoni dovedeni na rub bankrota, a što je suprotno članu 3. stav (2) Poglavlja III. Ustava FBiH, gdje propisano da se «oko zajedničkih

nadležnosti, kantoni i federalna vlast dogovaraju na trajnoj osnovi».

Stim u vezi, smatramo opravdanim da Federacija BiH, konačno utvrdi odgovarajuće Izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kojima bi se osiguralo veće i pravednije učešće Zeničko-dobojskog kantona u raspodjeli sredstava ostvarenih po osnovu indirektnih poreza i na taj način omogućilo Vladi Kantona ispunjavanje njenih ustavnih i zakonskih obaveza, pa i planiranje znatno većeg iznosa u Budžetu Kantona za izmirenje izvršnih sudskih presuda.

Napominjemo, da je Zeničko-dobojski kanton u prethodnom periodu već u više navrata upućivao inicijative Parlamentu Federacije BiH za Izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kako bi se osiguralo veće i pravednije učešće Zeničko-dobojskog kantona u raspodjeli sredstava ostvarenih po osnovu indirektnih poreza, ali navedene inicijative nisu urodile adekvatnim izmjenama navedenog Zakona.

4. Pokrenuti hitne aktivnosti radi pribavljanja pomoći od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine

Obaveze Kantona po osnovu izvršnih sudskih presuda većim dijelom su posljedica tužbi zaposlenika po osnovu nemogućnosti Kantona da primjenjuje nerealne granske kolektivne ugovore iz 2002. godine.

Sporni kolektivni ugovori su bili zaključeni na nivou Federacije BiH, pa samim time Zeničko-dobojski kanton, uzimajući u obzir da nije bio potpisnik istih, nije ih mogao ni izmjeniti, niti staviti van snage za područje Zeničko-dobojskog kantona.

Granski kolektivni ugovori nisu odgovarali realnim finansijskim mogućnostima Zeničko-dobojskog kantona.

Čak i u slučaju da su se u potpunosti primjenile odredbe spornih granskih kolektivnih ugovora (bez smanjivanja broja zaposlenih), budžet Zeničko-dobojskog kantona ne bi bio dovoljan samo za plaće i naknade budžetskih korisnika, tako da Kanton ne bi bio u stanju da ispunjava svoje ostale ustavne i zakonske obaveze i nadležnosti.

Eventualno prioritarno izmirenje svih nagomilanih obaveza po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, dovelo bi u pitanje redovno izmirivanje ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a možda i do bankrota Kantona.

Također, u tužbama apelanata pred Evropskim sudom za ljudska prava tužena je država Bosna i Hercegovina, a ne Zeničko-dobojski kanton.

S tim u vezi, potrebno je pokrenuti hitne aktivnosti radi **pribavljanja pomoći od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine** po navedenom pitanju, odnosno podnošenja zahtjeva od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona, prema državnom i federalnom nivou vlasti, u cilju usmjeravanja odgovarajućih sredstava sa viših nivoa vlasti u budžet Kantona, radi pomoći Zeničko-dobojskom kantonu u smanjenju opterećanja kantonalnog budžeta i rješavanja navedene problematike.

XIII IZVORI SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE REALIZACIJE AKCIONOG PLANA

Izvor sredstava za primjenu Akcionog Plana bio bi Budžet Zeničko-dobojskog kantona, odnosno uštede na odgovarajućim budžetskim pozicijama čija visina nije utvrđena zakonskim propisima, koji regulišu pojedine oblasti.

S tim u vezi, nakon usvajanja Akcionog plana bilo bi potrebno od strane Skupštine Zeničko-dobojskog kantona planirati potrebna finansijska sredstva u ovu namjenu u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu, odnosno osigurati sredstva za ovu namjenu u 2020. godini i narednim godinama, smanjenjem drugih pozicija Budžeta, kreditnim zaduženjem Zeničko-dobojskog kantona i eventualnom pomoći od strane viših nivoa vlasti.

Prilog ovom akcionom planu je Tabala 4. - Pregled planiranih rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu po svim budžetskim organizacijama/potrošačkim jedinicama čija izdvajanja su regulisana odgovarajućim kantonalnim ili federalnim propisima, ali čija visina nije utvrđena zakonskim propisima.

Kako bi se obezbijedila dodatna sredstva za realizaciju Akcionog plana, bilo kojeg vremenskog okvira kojeg Vlada Kantona utvrdi, isto je moguće uštedama na odogovarajućim pozicijama iz datog Pregleda planiranih rashoda.

Realizacija gore navedenog, zahtjeva analizu budžeta ministarstava u čijoj su nadležnosti navedeni rashodi i davanje saglasnosti od strane tih ministarstava za smanjenje odgovarajućih pozicija svoga dijela budžeta, čime bi bila obezbijedena dodatna sredstva potrebna za provođenje Akcionog plana, odnosno izvršenje presuda Evropskog suda u Strazburu i Ustavnog suda BiH i istovremeno zaustavljanje donošenje daljih presuda navedenih sudova.

Dakle, u Budžetima Zeničko-dobojskog kantona u periodu trajanja Akcionog plana bilo bi potrebno planirati potrebna sredstva za realizaciju Akcionog plana.

XIV VREMENSKI OKVIR ZA REALIZACIJU GENERALNIH MJERA

U skladu sa svojim ustavnim i zakonskim nadležnostima, Vlada Kantona je između ostalog nadležna za: provođenje kantonalne politike i predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa, izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti, pripremu prijedloga budžeta i vršenje drugih nadležnosti utvrđenih Ustavom.

S tim u vezi, Vlada Kantona se u skladu sa politikama Kantona odredila o mogućem vremenskom okviru za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih, koji će Kanton moći realizovati u narednom periodu, uvažavajući s jedne strane prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, a s druge strane, istovremeno ne dovodeći u pitanje ostale ustavne i zakonske obaveze Kantona.

S tim u vezi, po pitanju izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj 2. sjednici održanoj 16.04.2019. godine, donijela Odluku broj: 02-14-6458/19 od 16.04.2019. godine o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih.

Članom 3. navedene Odluke Vlade Kantona, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, da u ime Zeničko-dobojskog kantona, u cilju realizacije domaćih sudskih presuda na koje su se žalili aplikanti u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih, kao i obaveza po domaćim presudama prema ostalim osobama - tražiocima izvršenja, koje su u istom položaju kao i aplikanti, u skladu sa finansijskim mogućnostima Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, ne dovodeći u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, izvrši reviziju postojećeg Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* i vremenski okvir za njihovu realizaciju, koji je donesen Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine i broj: 02-06-15930/18 od 19.10.2018. godine.“

Zeničko-dobojski kanton mora voditi računa i o redovnom izmirenju svojih ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, odnosno o tome da donošenje navedenog

Akcionog plana bude u skladu sa finansijskim mogućnostima Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, da se ne dovede u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona i da se ne zaustavi svaki privredni i socijalni razvoj Zeničko-dobojskog kantona u periodu trajanja Akcionog plana.

U skladu sa finansijskim mogućnostima Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, a imajući u vidu potrebu redovnog izmirivanja ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, slučaju obezbijedenja sredstava putem određenih ušteda, odnosno smanjenja drugih obaveza u Budžetu po osnovu transfera nadležnih ministarstava i drugih kantonalnih organa, čija visina nije zakonom utvrđena, sačinjen je Akcioni plan na vremenski okvir od 22, koji bi bio realniji za izvršenje za Budžet Zeničko-dobojskog kantona i za izvršenje Presuda koje donosi Evropski sud za ljudska prava i Ustavni sud BiH.

Prilog 5. Tabela - Spisak izvršnih rješenja Zeničko-dobojskog kantona za isplatu na rok od 22 godine prema dostavljenom pregledu od strane ASA banka dd, kojom se utvrđuje vremenski okvir, plan isplate i rokovi za realizaciju rješenja o izvršenju na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, a navedena Tabela postaje sastavni dio Akcionog plana.

XV POTENCIJALNI RIZICI U SLUČAJU (NE)IZVRŠENJA PRESUDA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA I NEDONOŠENJA AKCIONOG PLANA

Ukoliko se na obustavi donošenje novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i ukoliko ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti BiH po navedenom pitanju, postoji slijedeći rizici:

- u slučaju kašnjenja sa isplatom po donesenim presudama za Vladu Zeničko-dobojskog kantona nastaje obaveza da na dosuđene iznose plati i običnu kamatu po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanu za tri postotna boda,
- u slučaju izvršenja sudskih presuda nakon donošenja odluka Evropskog suda za ljudska prava, po donesenim apelacijama, prema tražiocima izvršenja se na teret budžeta Kantona stvaraju i dodatne finansijske obaveze po osnovu nematerijalne štete (1.000 eura po aplikantu), te dodatni izdaci na ime troškova i izdataka, plus svaki porez koji može biti zaračunat na navedene iznose.
- u slučaju donošenja većeg broja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i njihovog prioritetnog izvršavanja, a za čiju realizaciju je neophodno **obezbijediti milionske iznose sredstava**, značajno bi se ugrozio Budžet Kantona, a donošenje i izvršavanje navedenih odluka sigurno **bi dalo podstrek i svim ostalim tražiocima izvršenja** da podnose apelacije Evropskom suda za ljudska prava, sa nesagledivim posljedicama po Budžet Kantona,
- eventualno prioritetno izmirenje svih nagomilanih obaveza po osnovu izvršnih sudskih odluka, **dovelo bi u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona**, pa i moguće do bankrota Kantona,
- Zeničko-dobojski kanton prilikom planiranja sredstava za ovu namjenu mora voditi računa i o realnom stanju priliva javnih prihoda u Budžet Kantona i o svojim drugim ustavnim i zakonskim obavezama,
- plaćanjem obaveza aplikantima u skladu sa presudama Evropskog suda za ljudska prava, prioritetno, u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava još nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima, **narušava se uspostavljeni sistem redosljeda naplate** utvrđen članom 167. Zakona o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca Kantona koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo. **Iz navedenog razloga imamo sve veći broj tražilaca izvršenja i advokata -**

punomoćnika, koji se obraćaju pismeno, zovu putem telefona ili dolaze lično u Ministarstvo finansija i žale se da će prioritetskom realizacijom presuda Evropskog suda za ljudska prava, biti prekršene odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijeđena njihova prava, jer se na Spisku povjerilaca Kantona (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nakoliko godina od pojedinih apelanata. **Pojedini tražioci izvršenja čak prijete krivičnim prijavama,** iz razloga što smatraju da su povrijeđena njihova prava, jer se prije njih isplaćuju apelanti koji se na Spisku povjerilaca Kantona nalaze iza njih.

- s obzirom da se i nakon plaćanja obaveza prema apellantima po presudama Evropskog suda za ljudska prava, obaveza Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika i dalje vodi kod ASA banke dd Sarajevo prema apellantima – tražiocima izvršenja, jer se na pojedinom rješenju o izvršenju obično nalazi više tražilaca izvršenja od kojih većina nije uputila apelacije, tako da se cjelokupno rješenje o izvršenju nakon isplate samo jednom tražiocu izvršenja sa rješenja ne može povući sa Banke. Kako se ne bi desila situacija da se dva puta plaća ista obaveza prema pojedinim tražiocima izvršenja, potrebno je prije eventualne isplate sporazumom obavezati advokate-punomoćnike apelanata da putem domaćih sudova, Kantonalnog pravobranilaštva i ASA banke dd Sarajevo, izvrše izmjene rješenja o izvršenju, da bi se obaveza u rješenjima o izvršenju umanjila za isplaćeni iznos

XVI PRAVNI OSNOV ZA IZRADU AKCIONOG PLANA

Na osnovu odredbi Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, Presude Ustavnog suda BiH, u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine, člana 3. stav (1) Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/18), člana 3. Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona o načinu izvršenja Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Šain i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 druga i Elčić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i 5 drugih („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/19) i člana 2. Rješenja ministra Ministarstva finansija Zeničko - dobojskog kantona o formiranju Radnog tima za izradu Prijedloga Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* i vremenski okvir za njihovu realizaciju, broj: 07-14-17006-3/18 od 27.04.2018. godine, a imajući u vidu ishode razgovora sa sastanka predstavnika Vlade Zeničko-dobojskog kantona sa delegacijom Vijeća Evrope, odnosno pravnim ekspertima u Sekretarijatu Vijeća Evrope iz Strasbourga, u procesu nadzora nad izvršenjem obaveza po presudama Spahić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 20514/15 i Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 68955/12, koji je održan 26.04.2019. godine, kao i Zahtjeva Premijera broj: 02-14-7760/19 od 09.05.2019. godine i broj: 02-14-14962/19 od 07.10.2019. godine za izradu novog Akcionog plana, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je donijela novi Akcioni plan aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera sa **vremenskim okvirom za njihovu realizaciju na period od 22 godina**, za što će biti potrebno obezbijediti sredstava za ove namjene putem određenih ušteda, odnosno smanjenja drugih obaveza u Budžetu po osnovu trasfera nadležnih ministarstava i drugih kantonalnih organa, čija visina nije zakonom utvrđena.

XVII ZAKLJUČAK

Zeničko-dobojski kanton se suočava sa ogromnim finansijskim problemom, bez obzira što Kanton planira u svom budžetu finansijska sredstva u skladu sa domaćim zakonodavstvom, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, u iznosu od najmanje 0,6% ukupno planiranih prihoda, a što je u skladu sa članom 138., stav (6) i članom 167. Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), s obzirom da je u članu 138., stav (6), navedeno: "Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu najmanje 0,3% ukupno planiranih prihoda u budžetu."

Međutim, ukoliko se hitno ne poduzmu aktivnosti na obustavljanju donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, te ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine po navedenom pitanju, postoji izvjesan rizik da u vrlo kratkom roku i preostali tražici izvršenja uputi apelacije Evropskom sudu za ljudska prava ili Ustavnom sudu BiH.

S obzirom da ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, za sve tražioce izvršenja sa procijenjenim kamatama iznosi 293.738.974,06 KM, očigledno je da bi u slučaju ne donošenja Akcionog plana, nastavljanje donošenja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, zahtjevalo obezbijedenje milionskih iznosa sredstava, u vrlo kratkom vremenskom roku, čime bi se značajno ugrozio Budžet Kantona, odnosno redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a što bi moguće dovelo i do bankrota Kantona.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, te prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, kao i iznos i strukturu izdataka iz Budžeta i njegovu održivost u budućem periodu, prvenstveno, Vlada Zeničko-dobojskog je donijela novi Akcioni plan za izvršenje generalnih mjera prema ostalim tražiocima izvršenja, uz odgovarajući vremenski rok za realizaciju generalnih mjera, prihvatljivim za Sud, stim da će se vansudskim prijateljskim nagodbama sa tražiocima izvršenja ili na drugi način poduzeti aktivnosti na obustavljanju procesa donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH.

Također, potrebno je hitne pokrenuti aktivnosti radi pribavljanja pomoći od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine po navedenom pitanju, odnosno podnošenja zahtjeva od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona, prema državnom i federalnom nivou vlasti, u cilju usmjeravanja odgovarajućih sredstava sa viših nivoa vlasti u budžet Kantona, radi pomoći Zeničko-dobojskom kantonu u smanjenju opterećanja kantonalnog budžeta i rješavanja navedene problematike.

U suprotnom, ukoliko presude Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, ostanu u prioritetu isplate, i iste se nastave donositi ubrzanom dinamikom, onda ni cjelokupan Budžet Kantona neće biti dovoljan za izmirenje svih ovih obaveza, u kratkom roku, tako da se slobodno može procijeniti da Zeničko-dobojski kanton u tom slučaju neće moći biti u situaciji obavljati svoje osnovne ustavne i zakonske obaveze, da će biti zaustavljen svaki privredni i socijalni razvoj Zeničko-dobojskog kantona, te da će svi uposlenici i oni koji nisu ničim doprinjeli ovakvoj situaciji, ostati bez osnovnih primanja.

XVIII ODREĐIVANJE VREMENSKOG OKVIRA ZA REALIZACIJU GENERALNIH MJERA

U skladu sa svojim ustavnim i zakonskim nadležnostima, Vlada Kantona je između ostalog nadležna za: provođenje kantonalne politike i predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa, izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti, pripremu prijedloga budžeta i

vršenje drugih nadležnosti utvrđenih Ustavom.

S tim u vezi, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa politikama Kantona određuje se o mogućem vremenskom okviru za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, koji će Kanton moći realizovati u narednom periodu, uvažavajući s jedne strane prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, a s druge strane, istovremeno ne dovodeći u pitanje ostale ustavne i zakonske obaveze Kantona,

Broj: 02- /19
Datum, 31.10.2019. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,
1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,
1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica,
1x Ustavni sud BiH, putem Ministarstva finansija
1x a/a.